

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. :: Telefon szám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1500 korona.
Előfizetési ár egy hóra 35000K

Bethlen miniszterelnök nagy beszéde a Nemzetek Szövetségében.

A háborus gondolkodás helyett a béke szellemét teremtsék meg a Szövetség!! — A háborus sebekre első gyógyító balsam volt Magyarország megsegítése. — A méltányos és igazságos béke szolgálatára felajánlotta Bethlen István Magyarország tettekre kész közreműködését.

Genf, szept. 11. A Nemzetek Szövetsége közgyűlésének ma délelőtti ülését Magyarország pénzügyi szanálása ügyének szentelték.

Cavazzoni (Olaszország) a második bizottság nevében jelentést terjesztett elő, melyben rámutatott arra, hogy a Nemzetek Szövetsége közgyűlésének támogatása mellett kibocsátott 250 millió aranykoronás szanálási kölcsönnek kiváló sikere volt. A magyar korona, tudvalevően már régen stabilizálódott és Magyarország a legjobb uton halad a szanálás felé.

Ezután élénk tetszés mellett Bethlen István magyar miniszterelnök lépett az emelvényre és a következő beszédet mondotta:

Mit jelent Magyarország pénzügyi újjáépítése?

Magyarország pénzügyi újjáépítése — és ezt gyakran vagy nem tudják, vagy elfelejtik, — többet jelent egy legyőzött kis ország megsegítésénél a Nemzetek Szövetsége részéről. Magyarország gazdasági talpraállítása nemcsak humánus esemény volt a nyomor és szenvedés enyhítése érdekében, hanem a helyes gazdasági politika követelményeinek érvényesítését szolgáló gazdasági tett volt, hanem az osztrák akcióval együtt

az első komoly és nagyszabású lépés azon az uton, amely Középeurópa politikai konszolidációja és békéjének biztosítása felé vezet.

Annál jelentőségesebb ez az akció, mert hiszen ennek keresztülvitelénél első sorban sikerült a háború óta a középeurópai politikában érdekelt valamennyi nemzet együttműködését barátságos alapon biztosítani és mert tanulságai ma már kétségtelen tanubizonyosságot tesznek ama módszer helyességéről, melyet a Nemzetek Szövetsége a maga békepolitikájában követ s amellyel egyedül lesünk képesek a feldúlt lelkeknek újból megnyugvást, a népeknek igazi békét adni.

A Nemzetek Szövetségétől a kis nemzetek az igazságot várják.

— Milyen reményekkel, milyen várakozásokkal, milyen bizakodással léptek a legyőzött és a kis nemzetek a Nemzetek Szövetségének tagjai sorába? Erre a kérdésre őszinte feleletet kell adnom, mert a Nemzetek Szövetségének — tekintettel magasabb céljaira — első sorban nyílt őszinteséggel tartozunk. A válasz, — azt hiszem, — kézenfekvő.

A kis nemzetek a Nemzetek Szövetségétől az igazság, a méltányosság szellemének érvényrejuttatását várják, tekintet nélkül arra, hogy milyen politikai vagy katonai erőket tudnak igazságuk érdekében felvonultatni.

A legyőzött nemzetek ezenfelül a nemzetek szabadságának és egyenlőségének, tehát azoknak a nagy alapelveknek érvényrejuttatását várják a nemzetközi életben a Nemzetek Szövetségétől, amelyek az államok belső életében is minden polgári demokráciának alapját alkotják. E várakozásokban meggyőződésem szerint csak akkor nem fognak a kis népek csalódni, ha sikerül a Nemzetek Szövetségének

a háborus gondolkodás helyett, amely a háboru nyomán fakadt végtelen pusztulást, a nyomort és szenvedést a szomszédnál kárörvendve nézi, a népek összetartásának érzetét, az egymás megsegítésére való készség szellemét újból felébreszteni;

ha sikerül ama politika helyébe, a mely a szenvedésekből fakadó elkésztettség

parancs-szóval való elhallgatásában és elfojtásában keresi a megoldást, olyan politikát ismeretnie el általánosan, mely a jogos elkeseredés okainak eltávolításán fáradozik;

ha ezentul is bátran azon lesz, hogy ne hagyja tovább geennyedni, hanem kihuzza a népek testéből a töviseket, amelyeket a háboru és a háborus szellem döfött belé.

Nézetem szerint ez az egyedül helyes békepolitika, mely egyuttal a legtöbb biztonságot nyújtja valamennyiünknek és éppen ezért — noha látszólag áldozatokat kíván — a legjobb érdekepolitika is.

A középeurópai politikában az első igazán nagyszabású és komoly tett ezen az uton az az akció volt, amelyet a Nemzetek Szövetsége Ausztria talpraállítása után

Magyarország pénzügyi és gazdasági újjáépítése érdekében megindított és sikerrel tudott célhoz vezetni.

Válasz a pesszimista és rosszindulatu kritikákra.

— Amikor ezeket a szavakat ki-ejttem, máris fülembé cseng a kritika is, melyet már egyes helyeken hallottam. Hallom a kishitűeknek, és a pesszimistáknak és hallom a rosszindulatuaknak a szavát is. — Egyik részük azt mondja: Ime, segítettünk gazdaságilag lábra állítani egy volt háborus országot, de

evvel politikai téren még semmit sem tetünk. — A másik részük azt mondja: Ime, megerősítettünk egy háborut viselt legyőzött nemzetet, de valóban szolgáljuk-e ezzel a béke érdekét? Nem fog-e az így elért erőgyarapodás csak arra szolgálni, hogy még nehezebbé váljék azoknak az ellentéteknek békés uton való rendezése, amelyek Közép-Európában még mindig fennállnak?

— Eltekintve attól, hogy még ha ilyen félelem jogosult is lenne, akkor sem lenne egyikünk részéről sem helyes valamely más nemzetnek megsemmisítését akár kívánni, akár előidézni, vagy akár csak tétlenül nézni is, — én azt hiszem, hogy ez a félelem, szerencsére nemcsak nem jogosult, hanem ellenkezőleg.

már most könnyen kimutatható, hogy Magyarország megsegítése Középeurópa békéjét lényegesen előrevitte.

Önök bizonyára alig ismerik azt a végtelen nyomort és szenvedést, nem ismerik

a kétségbeesésnek azt a komor hangulatát, amelybe az osztrák magyar monarchia összeomlása után Középeurópa legyőzött országainak társadalmá jutott.

Érthető, hogy e súlyos szenvedések még ott is, ahol a háboru folyamán sohasem volt tapasztalható, még ama társadalmi rétegeknél is, amelyek a háboru alatt ezt a hangulatot inkább enyhíteni törekedtek, gyűlöletet és bosszúálló vágyat fakasztottak és a háborus szellemnek örökösse tételéhez nagymértékben hozzájárultak.

A Nemzetek Szövetségének fellépése Magyarország érdekében az első gyógyító balsam volt ezekre a sebekre.

A Nemzetek Szövetségének akciója volt az első komoly tett a lelkek megnyugtatása irányában, mely bizonyosságul szolgál egy szenvedésektől sujtott nem fiainak, hogy nincsen teljesen elhagyatva mindenkitől. A Nemzetek Szövetségének ez a kezdeményezése kiragadta a magyar nemzet fiait a végső kétségbeesésből és bizalmat öntött beléjük aziránt, hogy a legyőzött nemzetekkel szemben is visszatér a méltányosság emberszerető szelleme.

A háborus szellem lelohada és leszerelése.

— Evvel a felismeréssel, a lelkek megnyugvásának e lassu visszaterésével, az ország belső megerősödésével, az üzleti élet fellendülésével, más országokkal való érintke-

zés sürübbé válásával párhuzamos és attól el nem választható a háborus szellemnek kölcsönös lelohada. Párhuzamosan evvel erősödött napról-napra a bizalom aziránt, hogy a legyőzött nemzetek is következetes békemunkával érhetik el legjobban egyenlőségre való joguk elismerését, valamint jogos érdekeik érvényesítését. Gazdasági erősödésünkkel és nemzetközi állásunk javulásával pari passu természetesen csak erősödhetik az az akarat, hogy békés uton jussanak elintézésre mindazok az ellentétek, amelyek Középeurópában még fennállnak és megoldásra várnak.

— Jó lélekkel merem állítani, tehát, hogy a Nemzetek Szövetségének akciója nemcsak nem ad jogos alapot az említett félelemre, hanem ellenkezőleg,

egyenesen a Nemzetek Szövetségének magyarországi akciója indította meg Középeurópában mindegyik részen az erkölcsi leszerelést, a lelkeknek azt a leszerelését, amely nézetem szerint előfeltétele a fizikai leszerelés sikeres végrehajtásának.

Mert hiszen nyilvánvaló, hogy akármennyit vitatkozunk is ma róla, akármennyi formulát dolgozunk is ki érdekében, ez mindaddig pium desiderium marad, amíg nincs meg

a morális leszerelés a lelkekben, mert hiányzik a lelkekből az animus contrahendi.

A magyar parlament a békepolitika mellett.

— Annak az állításomnak illusztrálására, hogy az erkölcsi leszerelés folyamatát Középeurópában a Nemzetek Szövetségének akciója indította meg, két körülményre óhajtom felhívni figyelmüket, amelyek a nagyvilág szempontjából talán jelentéktelennek látszanak, de ebben a tekintetben szimptomatikus jelentőségűek. Az egyik az, hogy azok a törvényjavaslatok, amelyek a Nemzetek Szövetségének akciója folytán a magyar parlament elé kerültek, noha Magyarország pénzügyi ügyvitelének szigorú ellenőrzését tartalmazzák, mégis túlnyomó nagy többséggel szavaztattak meg.

Nyilvánvaló bizonyítéka ez annak, hogy a magyar népképviselőt a szavazás idején csorbulása elleni re készséggel

ragadta meg a Nemzetek Szövetsége által nyújtott segítség és tüntetően nyilvánította bizalmát a Szövetség békepolitikájára iránt, amelytől egy jobb jövő várását várja.

Száz függő ügyet intéztünk el a szomszédokkal.

A másik körülmény még érthetőbb szavakkal beszél. Amikor erre rámutatok,

legyen szabad tanúságtételre a Magyarországgal határos álla-

mok jelenlevő képviselőit felhívom;

ők bizonyára igazat fognak nekem adni, amikor azt állítom, hogy csakis a Nemzetek Szövetségének akciója s egyidejű közvetítése tette lehetővé, hogy sikerült békés és méltányos alapon elintézni Magyarországot és szomszédai között

az ellentéteket okozó és függőben levő kérdések egész tömegét, a melyek száma és ez nem túlzás — a százat is jóval meghaladta.

A Nemzetek Szövetségének közbenjárása nélkül ez bizonyára nem lett volna lehetséges. Vagy szóljak-e arról, hogy a Szövetség akciója óta kezd Közép Európában a nemzetközi forgalom és a kereskedelmi politika terén is a rideg elzárkózás szelleme enyhülni.

— Nincs kétség az iránt, hogy a Nemzetek Szövetsége a Magyarország pénzügyi újjáépítése érdekében kifejtett nagy munkájával nemcsak Közép Európának gazdasági talpraállítását vitte előbbre.

Cselekvése egyúttal politikai tett, sőt több ennél: békétett volt, amelyért hálával hajtom meg e percben Magyarország zászlóját én is és kérem önöket, hogy

fejezzék ki elismerésüket ezért önök is mindnyájan, még ha egyénileg nem is látszanak érdekelve lenni, — mert a Nemzetek Szövetsége e munkájával mindnyájunknak egyformán tett szolgálatot, amikor a világbékét szolgálta.

A világ tele van gyűjtőanyaggal.

— Én a Nemzetek Szövetségétől csak azt kérhetem, hogy haladjon hátrán tovább ezen az uton, tekintet nélkül a gáncsra, vagy kritikára, tekintet nélkül arra, hogy részese-e érte elismerésben vagy sem. Hiszen még igen sok a tennivaló.

A világ mindenütt tele van gyűjtőanyaggal.

A kérdéseknek egész tömege rendezetlen még Közép Európában is. De a mint Magyarország újjáépítésének példájával illusztrálni törekedtem: két dolgot a Nemzetek Szövetségének akciója máris elért.

Egyfelől hatalmas lépést tettünk előre Közép Európában a lelkek erkölcsi leszerelése felé; másfelől a Nemzetek Szövetsége a maga akciójának sikerével döntő bizonyítékot szolgáltatott arra, hogy az általa követett módszer a béke politikai téren helyes s hogy ezen az uton további következetes munkával célhoz juthatunk.

Mit teremti meg az igazi békét?

— Lényeges biztosíték lehet ez azoknak is, akiknek további elhatározásaitól függ Európa jövője, anynyival inkább, mert azok az áldozatok, amelyeket a béke helyreállítása érdekében hozniok kell, csak látszólagosak; hiszen mindnyájunk biztonságának — a leghatalmasabbakénak éppúgy, mint a legkisebbekénak is,

végeredményben csak egy igazi garanciája van és ez a népeket igazító, súlyos függő problémáknak a méltányosság szellemében való megoldása.

A Nemzetek Szövetsége egy ilyen problémának a megoldására sikerrel adott példát; üdvözlöm ezért a Szövetséget, szívem egész melegevel.

Kérem, hogy férfiasan és bátran haladjon tovább ezen az uton és felajánlom cserében a béke tly szolgálatára hazám tette hűs közreműködését a jövőben is.

Bethlen beszédét hosszantartó taps követte.

Bethlen István gróf miniszterelnököt

Yeszült figyelemmel hallgatták végig és amikor beszédét befejezte,

hosszantartó tapsvihor köszöntötte.

A miniszterelnököt igen sok delegá-

tus melegen üdvözölte, köztük lord Parmoor és Jouvenel, francia delegátus is.

Ném tország fizet.

A németek a jóvátétel második részletében 20 millió arany márkát fizettek.

Berlin, szept. 11. A lapok jelentése szerint a mai napon beszoigáltatták a jóvátételi fizetések biztosának azt a 20 millió arany márkát, amely a jóvátételi fizetések második részleteként a londoni jegyzőkönyv szerint ma vált esedékessé.

Apponyi nyilatkozata a jövőről.

„Ha a jelenlegi állapotot véglegesnek kellene tartani, akkor jobb lenne, ha a megmaradt Magyarországot is felosztanák.”

Róma, szeptember 11. A Tribuna munkatársa beszélgetést folytatott gróf Apponyi Alberttel, aki többek között a következőket mondotta:

— A lehető legobjektivebb szempontból tárgyaltam a kérdést. Mindazonáltal megoldatlanul maradt hazánk súlyos gazdasági helyzete.

Ne feledje, hogy mindannyian a nemzeti élet provizorikus rendszerében élünk és az az egyetlen egy reményünk, hogy a végleges rendezés nem fog tulsokáig késedelmeskedni.

Reméljük, hogy ez a rendezés olyan lesz, amely a békés megélhetés nélkülözhetetlen tényezőit biztosítja.

— Ha a jelenlegi állapotot véglegesnek kellene tartanunk — mondotta Apponyi, a lap szerint erős hangsúlyozással és látható megindulással — akkor jobb lenne, ha a megmaradt Magyarországot is felosztanák a szomszéd népek között és így az egykori dicsőséges Magyarországnak csak az emléke maradna meg.

— Különösen az erdélyi testvéreink nyújtják felénk kétségbeesetten karjaikat.

— A jelenlegi helyzet fenntartása annyit jelent, hogy a világot levő összes magyarok fellázadását akarják előjédeni.

A német lapok elragadtatással dicsérik Apponyit.

Berlin, szeptember 11. A lapok részletesen ismertetik Apponyi Albert grófnak a Nemzetek Szövetsége közgyűlésén mondott beszédét. A Local Anzeiger különösen azt a nemzeti gondolkodást emeli ki, amely Apponyi fejtegetéseit áthatotta. A Deutsche Allgemeine Zeitung azt az öröndetes nyíltságot hangsúlyozza, amellyel Apponyi a nagyhatalmak módszereinek hiányát kárhoztatta. A beszédet a lap ezzel a címmel közli: Igazságok. Apponyi ragyogó beszéde.

A Germania ezeket írja: Magyarország főleg a nemzeti érzésben tanu sitott politikai okosságával rokon szenteszben tud feltűnni a külföld előtt.

A Deutsche Tages Zeitung ezeket írja: Megdönthetetlen igazságok voltak azok, amelyeket Apponyi kifejtett. Apponyi felismerte azt, hogy éppen a gyengébb nemzetekre nézve az a tisztelet, amelyet élveznek, a leg hatásosabb imponderábilák közé tartozik, tisztelet azonban az igazság bátorsága nélkül nem képzelhető el. Apponyi beszédével emelte az ország tekintélyét, támogatta nemzetének érdekeit és nagy szolgálatot tett mindazoknak a nemzeteknek, melyek az 1919-iki erőszakos béke áldozatául estek.

Izzadás ellen ANTISANOL

kenőcs, elismert hatású gyógyszer, készíti

BANÓ ANDOR

„Arany Anjal” gyógyszerháza Debreczen, Piac utca és Szent Anna-utca sarok. Telefon szám: 4-53. Törvényesen védve.

A kormány részvéte Márta Valéria főhercegnő elhunytá alkalmából

Budapest, szept. 11. A magyar kormány Mária Valéria királyi főhercegnő elhunytá alkalmából Ferenc Szalvátor királyi hercegnek részvétét fejezte ki.

Debreceni orvosprofesszorok előadása Budapestén.

Budapest, szeptember 11. A magyar sebészársaság ma délután 3 órakor tartotta második tudományos ülését. Több kérdéshez Ver-bély Tibor és Hütl Tivadár debreceni tanárok szóltak hozzá.

Förster-Schultze az ébredőkkel állandó összeköttetést tartott fenn.

Márffyakkal dolgozott együtt.

Budapest, szept. 11. Értesülésünk szerint a német követség megszerezte Förster-Schultze Henrik összes vallomásainak jegyzőkönyvi másolatát. Förster kihallgatása során, amint ez a jegyzőkönyvekből kiderült, állandóan tagadta, hogy neki része lenne Erzberger meggyilkolásában, ellenben érdiesekedett azzal, hogy állandó összeköttetést tart fenn ébredő körökkel, így többek közt Márffyakkal is, akiknek fajvédő törekvései az ő helyesléseivel találkoztak.

Cáfolják az olasz fascisták mozgósítását.

Budapest, szeptember 11. A Magyar Távirati Iroda illetékes olasz helyről a következő sorok közlésére kéretett fel:

A párisi Noir római munkatársa azt jelentette lapjának, hogy a fascista milícia nagy erőt von össze Rómában és a főváros környékén. — Célja, hogy a fascizmus ellenségein véres bosszút álljon.

A budapesti olasz követség illetékes helyről azt a felvilágosítást kapta, hogy a párisi lapnak ez a híre teljesen alaptalan.

A kommunista mozgalom hanyatlóban van Európában.

London, szeptember 11. Hivatalos szovjetforrásból származó adatok arra vallanak, hogy a kommunista mozgalom Európában hanyatlóban van. A munkásosztályok mozgalomában a kommunista elem csak Németországban, Csehországban és Franciaországban játszik számbajövő szerepet.

A spanyolok újra csoportosították seregeiket Marokkóban

Madrid, szeptember 11. A hivatalos jelentés a marokkói helyzetről a következőket mondja:

A nyugati zónában néhány állást átcsoportosítottunk. Fondak és An vedida között megkísérik az összeköttetés helyreállítását.

Ismét a felkelők kezébe került egy spanyol őrhely.

London, szeptember 11. A Daily Mail jelenti Tangerből:

Tangertől a tizenkét mérföldre fekvő Fondak spanyol őrhelyet mintegy 2000 főből álló ellenség elfoglalta. — Hír szerint az ellenség soraiban olasz és német nemzetiségűek is voltak.

Elsőrendű kárpátos

Szabó József Varga-művészi. Szent Anna-utca sarok. Képzőművészeti rajztársa.

Az egységes párt táviratilag üdvözölte. Bethlent genfi beszéde alkalmából.

Budapest, szept. 11. Az egységes pártban ma este összeült képviselők élénk érdeklődéssel tárgyalták gróf Bethlen Istvánnak a Nemzetek Szövetsége közgyűlésen elmondott beszédét.

Rubinek István és Erdélyi Aladár indítványára a következő üdvözlő sürgönyt küldték gróf Bethlen István miniszterelnöknek: Mayer János elnök és Almásy László ügyvezető elnök szövegezésével és aláírásával.

A Genfben elmondott beszéded hű képét adja pártunk gondolkodásának és azok a magas elvek, amelyek szerint Közép-Európa békéjét, a Nemzetek Szövetségétől az igazság és méltányosság érvényre juttatását szolgálod, valóban a nemzetek és országok érdekét szolgálják és lelkiünkben beszéltél, amikor a ke-

resztján szenvedő Magyarország szenvedését ecsetelted és bölcs be-
szédeket külföldön nekünk újabb barátokat szereztél és a magyar lelkek martirszenvedésére utalva a gyűlöletnek egyedüli útját megjelölted.

Együtt érzünk Veled, törhetetlenül együtt dolgozunk országunkért és népiünkért. A magyarok Istenének szeretete adjon eredményt munkásságodhoz és az általad világszerte gyűjtött szövegnek fénye mutassa meg a boldogulás valódi útját a tévelygőknek és a Te haszaszereteted szállja meg a magyar lelkeket.

Fogadd bizalmunknak, törhetetlen ragaszkodásunknak kifejezését pártunk s szaját nevéünkben.
Mayer János elnök.
Almásy László ügyvezető alelnök.

Hegedüs Loránt volt pénzügyminiszter állapota teljesen reménytelen.

Ugy szellemileg, mint fizikailag teljesen összeroppant.

Budapest, szept. 11. Hegedüs Loránt volt pénzügyminiszternek nem használt már a lassúhőhei szanatorium leggondosabb ápolása sem, sőt a betegség a hosszú idő alatt egyre jobban súlyosbodott, úgy hogy

családja az orvosok ianácsára elhatározta a nagybeteg hazahozatalát.

Pár nappal ezelőtt Hegedüs Loránt leánya Felner Frigyes egyetemi tanár társaságában Grácba utazott Hegedüs Loránt hazahozatala végett.

Vasárnap érkezett haza a súlyos állapotban levő beteg Váci-utca 40. szám alatti lakására, ahol állandó orvosi felügyelet alatt a leggondosabb ápolásban részesítik. Hegedüs Lorántot már megvizsgálták az orvosok és azt találták, hogy a beteg úgy szellemileg, mint fizikailag teljesen összeroppant és állapotán

az orvosi tudomány már nem tud sokat segíteni, úgy hogy teljesen reménytelennek tekinthető.

Radics pártja önálló horvát köztársaság megteremtését akarja.

Szerinte Ferenc Ferdinánd főherceget Pasics gyilkoltatta meg.

Belgrád, szept. 11. Radics visszatérve Jugoszláviába, teljes erejével megindította a harcot ellenfele, Pasics bukott miniszterelnök ellen.

Radics már több ízben kijelentette, hogy Ferenc Ferdinánd főherceget Pasics gyilkoltatta meg.

Barátai körében Pasics maga is úgy nyilatkozott, hogy az elmúlt borzalmas világháború az ő háborúja volt.

Belgrád, szept. 11. Az a szándék, hogy a horvát parasztpárt belépjen a Davidovics kormányba, Radicsnak a párt vezérének szeparatiztikus törekvései következtében komoly válságba jutott.

Radics magatartásával nyitlan azt a szándékát árulja el, hogy Davidovics kormányának előzetkenységét kizárólag pártjának céljaira akarja felhasználni.

Egy pártgyűlésen Radics kijelentette, hogy pártja most már közvetlenül az önálló horvát parasztpárt köztársaság megteremtésére törekszik és

reméli, hogy ezt a célt már a legközelebbi választásokon el fogja érni.

Ha Radics ragaszkodik intranszgens magatartásához, akkor a kormányválság kiörése elkerülhetetlen lesz.

Belgrád, szept. 11. A horvát köztársasági parasztpárt a muraközi Perlakon választó gyűlést tartott, amelyen Radics is megjelent és elmondotta, hogy a muraközi horvát-

toknak a magyar uralom alatt is rossz dolguk volt ugyan, de helyette csak rosszabbodott a belgrádi fennhatóság alatt.

Hangsúlyozta, hogy a parasztságnak kell urrál lenni minden felett, ami az országban van. Ez pedig csak a paraszti köztársaságban lehetséges.

A nép bajait és ügyeit Zágrábban a horvát szabor fogja intézni. A horvát nép kívánja az önállóságot és a szerbekkel való becsületessé megégyezést.

A jövő választáson Radics szeretné elérni a 200 képviselői lét számot, vagyis azt a kétharmad többséget, amely az alkotmány gyökeres átalakításához szükséges.

A szerbekkel való megégyezésnek békésen, vér nélkül kell létrejönnie. Beszédét a parasztköztársaság életével fejezte be.

Ujra Kmettit akarják dékánvá megválasztani.

Budapest, szept. 11. A budapesti jogi kar dékánválasztását szeptember 17-re tűzték ki. Ez a választás rendkívül izgalmasnak ígérkezik. A tanári kar egyrésze ugyanis nem lát okot arra, hogy Kmetti Károly ne legyen dékán. Epen ezért lehetséges, hogy azok a tanárok, akik a jogi kar többségét képviselik, szeptember 17-én újra Kmetti Károlyt akarják dékánvá megválasztani.

Tanácskozás a pénzügyminisztériumban a tőzsdei helyzet szanalásáról.

A tőzsdei katasztrófális árfejedés nagy károkat okozhat.

Budapest, szeptember 11. Napok óta a pénzügyminisztériumban beható tanácskozások folytak, amelyeknek az volt a céljuk, hogy

a tőzsdei helyzet megjavítása érdekében gyors és radikális elhatározások történjenek.

Bud János miniszternek ebben az ügyben az volt a legelső lépése, hogy tegnap magához kéréte Popovics Sándort, a Nemzeti Bank elnökét, akivel hosszabb ideig tanácskozott. Ugyancsak tegnap jelent meg a pénzügyminiszternél Vég Károly, a tőzse elnöke is.

A pénzügyminiszter meghívására ma dében megjelentek a pénzügyminisztériumban a nagybankok vezetői.

A konferencia délelőtt 11 órától délután fél 3 óráig tartott. Az értekezleten információk szerint a pénzügyi kormányzat vezetői rámutattak a tőzsdei helyzet leromlására,

majd pedig hangsúlyozták a tőzsdei katasztrófális árfejedés súlyos következményeit

és felszólították a bankvezéreket, fejtsék ki e kérdésben álláspontjukat és tegyenek konkrét javaslatokat

a tőzsdei helyzet szanalása érdekében.

Értesülésünk szerint már konkrét elhatározások is történtek, arról azonban egyelőre még nem történt döntés, hogy valamilyen nagyobb szabású intervenció készül-e.

A bankvezérek elhatározták, hogy egymás között is megtárgyalják a helyzetet és azután konkrét elhatározásairól informálni fogják a minisztert.

Az az értekezlet, amelyen elhatározásaikat a miniszterrel közölni óhajtják, már a legközelebbi napokban, talán még e héten le fog folyni.

Georgia fellázadt a szovjeturalom ellen.

A nemzeti kormány MacDonaldtól kért segítséget.

Páris, szept. 11. Jordania Noe, a georgiai nemzeti kormány elnökének a következő táviratát teszi közzé, amelyet Herriot, MacDonaldd és a népszövetséghez intézett:

A georgiai nép, amelyet a három évi elnyomatás kétségbeesésbe kergetett, fegyverrel a kezében fellázadt, hogy függetlenségét és nemzeti szabadságát kivívja. — 10 nap óta harcok folynak a lakosság és a szovjet csapatok között.

A megkínzott nép nevében kérem Önt, tegyen lépést a szovjetkormánytól hogy a vérontást szün tessen meg és a kérdést döntőbíró-ság útján rendezzék el.

London, szept. 11. (Havas.) A Daily Telegraph konstantinápolyi távirata szerint Georgiában a felkelők urai a helyzetnek és hatalmukba kerítették Tifliszt és Kutait. A szovjet csapatok előkészületeket tesznek, hogy megvédelmezzék a közvetlenül fenyegetett Batumot.

Konstantinápoly, szept. 11. (Havas.) A Georgiából érkező utolsó hírek szerint a felkelők megszállták Tifliszt, Kutait, valamint a Tiflisz-ozorkotti vasutvonalat. A bolsevista haderők visszavonulásban vannak. Az átmeneti kormány székhelye Kutai.

Gazzoni népszövetségi előadó a magyar szanalásról.

A magyar kérdés tárgyalása Genfben.

Genf, szept. 11. A Nemzetek Szövetségének mai ülésén a „magyar kérdést” is tárgyalták. — Gazzoni előadó bejelentette, hogy a Nemzetek Szövetségének II. bizottsága megelégedéssel vette tudomásul azt a haladást, amelyet Magyarország pénzügyi és gazdasági téren tett és kiemelte, hogy ez a magyar nép és a Nemzetek Szövetsége együttes munkájának eredménye.

Igen érdekes volt — mondotta — a magyar pénzügyminiszter beszámolója, aki megkapó képet festett a pénz értékesítése folytán előállott helyzetről, amelyet a Nemzetek Szövetségének közbelépésével sikerült orvosolni.

Cülönösen ki kell emelni ebből a beszámolóból azt a megállapítást, hogy Magyarország töké szegénységben szenved.

Magyarország szanalása valamennyi ipari állam érdekében áll. Az előadó ezután párhuzamot vont Magyarország és Ausztria rekonstrukciós mive között és megjegyezte, hogy míg Ausztria szanalását az egész világ általános rokonszenve kísérte,

a Magyarország javára történt vállalkozásnak nemzetközi nehézségekkel kellett megküzdennie.

Epen ezért a nemzetek szövetségének nagyobb is az érdeme ebben az esetben mint Ausztriánál. Rá kellett venni Magyarország hitelezőit, hogy szorítsák háttérbe köve-

teléseiket az ország szanalása érdekében.

Magyarország, mikor jóvátételi kötelezettségének elveit elismerte, megnyugtatta azoknak a többi országoknak a közvéleményét, amelyek a háboru csapásait szenvedik. Magyarország esetében tehát először sikerült összhangba hozni az ország ujjaépítésének egymással elmentés tényezőit és a hitelesők ki-elégítését.

Az előadó szerencsét kívánt a magyar kormánynak azokért a megégyezésekért, amelyeket a Nemzetek Szövetsége fbiáztatásával létesített.

Majd hangsúlyozta, hogy bár a magyar kérdésben elismerésre méltó haladás történt, nem szabad megfeledkezni arról, amit Csehország képviselője, Vaverka követ emelt ki ugyanis arról, hogy az előttünk álló uton még csak most értünk el az első határkőhöz és így nem egy nehézséget kell legyőzni, és még sok munkát kell elvégezni.

Ma már azonban remélni lehet, hogy szanalás örvendetes eredménnyel fog végsődni.

Az államháztartás egyensúlya és a szilárd pénzügyi berendezkedés csak előfeltétele Magyarország meggyógyulásának. A magyar gazdasági élet teljes gyógyulása csak akkor állhat be, ha a magyar gazdaság természetes módon fejlődik tovább és ha az ország természetes anyagi forrásait szabad nem

zetközi árucseré utján értékesíti a világpiacon.

Az előadó ezután elfogadásra ajánlotta a II. bizottság határozatát, amely 7 pontot foglal magába.

Katonai kormányzat Chilében

Felozslatták a kamarát.

Páris, szeptember 11. Santiagói jelentés szerint a minisztérium lemondott és katonai junta alakult, amelynek Allamirano és Benett tábornokok, továbbá Nell tengernagy a tagjai. A junta elhatározta a kamara felozslatását. A köztársasághoz teljes rend és nyugalom uralkodik.

Páris, szeptember 11. Bantiago De Chile: A katonai junta kijelentette, hogy a kormányzatot addig fogja gyakorolni, amíg a nép szabad választáson meg nem választja az új parlamentet. Az országban a kereskedelmi élet normális és teljes rend uralkodik.

Egy bécsi gyáros fia 16 milliárdot vesztett a kártyán

A kártyaklubok könnyelmű társaságában sokat beszélnek egy milliárdos veszteségről, amelynek a lörvényszék elítelt lesz folytatása. Wittgenstein augszadag gyáros fia néhány éjszaka egy ismert bécsi klubban bakarán 16 milliárd koronát vesztett, egyetlen egy este 3 milliárdot, amit már nem tudott kifizetni partnerének, Münzer versenytársának.

A fiatal Wittgenstein érthető okokból nem mert atyjához folyamodni, hanem kölcsön után nézett és két klubtársa közvetítésével sikerült is az összeget megszereznie, mikor pedig a hitelező visszakövetelte a pénzt, feljelentéssel fenyegetőzött az uszorakamat miatt. A kölcsönt ugyanis havi 10 százalékra kapta s ezt most nem akarja megfizetni, tehát az ügy a bíróság elé kerül.

120.000 ember sztrájkol Bécsben

Munkások és mérnökök összetűzése

Bécs szept. 11. A sztrájkban eddig mintegy 120.000 ember vesz részt. A linzingi akumulator gyárban két munkás összeszólalkozott két mérnökkel és tetteleg inzultálta ezeket. A szakszervezetek kiküldöttjei azonnal megjelentek és megfékeztek a munkásokat.

Bécs, szeptember 11. A sztrájk első napja teljes nyugalomban telt el. A sztrájk alól ki vannak véve azok az üzemek, amelyek kórházak, vagy pedig egészségügyi intézetek számára dolgoznak. A fémmunkások sztrájkvezetősége kiadta továbbá az utasítást, hogy a közszolgálati és állami közüzemek munkásai folytassák a munkát. Összesen 90 ezer munkás sztrájkol, ezek között Bécsben 60 ezer.

Ukrajnában is kitört a forradalom?

London, szeptember tizenegy. A forntói Globe bukaresti értesítése szerint az odesszai kormányzásban felkelés tört ki. A mozgalom abból kezdődött, hogy a parasztság vonakodott beszoigáltatni a kivett katoná-adót. Az Odessza ellen vonuló parasztsághoz igen sok katona is esatlakozott.

Amerika megújítja a 100 milliárdos francia hitelt

Páris, szeptember 11. (Havas.) A Journal jelenti Londonból, hogy egy newyorki távirat szerint az a száz millió dolláros hitel, melyet a Morgan bankhoz nyújtott a Francia banknak, meg lesz újítva.

Seypel kancellárnál látogatást tett Bethlen miniszterelnök Genfben.

Genf, szeptember 11. Dr. Seypel szövetségi kancellár és dr. Grünberger osztrák külügyminiszter ma délután fogadták Duca román külügyminiszter és Bethlen István gróf látogatását.

Daruváry tárgyal a szerb külügyminiszterrel

Genf, szept. 11. Daruváry Géza külügyminiszter Marinkovics szerb külügyminiszterrel tegnap barátságos eszmecserét folytatott.

Terjed a forradalom Kinában.

Általános katonai mozgósítás.

Sang-Hai, szeptember 11. (Havas.) A harenvonal a nagy esőzés következtében sártengerre változott. Vu-Pei-Fu hadügyminiszter elrendelte a rendelkezésre álló összes csapatok mozgósítását.

Peking, szeptember 11. A II. és III. csekiangi hadosztály a polgári kormányzó vezetésével kikiáltotta az ország függetlenségét. A mongolországi Urgában hír szerint katonai zendülés tört ki. Részletek hiányzanak.

Páris, szeptember 11. Kinából érkezett jelentés szerint a nagy esőzés tegnap félbeszakította az ellenségeskedést.

Murray angol tengernagy parancsnokságával 2000 szövetséges tengerészeti erőt küldött a kínai partok védelmére.

részt tettek partra Sang-Haiiban. A francia konzul jelentést tett kormányának, hogy minden rendszabályt meghoztak a francia koncessziók biztosítására. A konzul egyben jelenti, hogy gondoskodott Franciaország semlegességének megőrzéséről.

Londonból jelentik: Az amerikai kormány kereskedelmi attaséjának Washingtonba küldött jelentése szerint a pekingi bankok pénzeszközöi tele vannak ezüsttel. Ennek ellenére a bankok nem váltanak be papírpénzt. Ennek az a magyarázata, hogy a polgárháború kimenetelétől igen nagy jelentőségű változást várnak.

Tizenkét új református lelkész

Ünnepi bankett a debreceni theologia összes tanárainak részvételével

A debreceni egyetem teológiai kara tegnap tizenkét református magyar ifjunak adott diplomát. A tizenkét ifju lelkész a vizsgáztató bizottság legteljesebb elismerését váltotta ki. A hosszú egyetemi pálya befejezését bankettel ünnepelték meg a lelkészek, melyet Kemény János Kispipa vendéglőjében rendeztek meg. A bankett azélt nevezetes, mert 35 év óta nem esett meg, hogy ilyen alkalomkor a theologia összes tándrait megjelentek volna. A tegnap esti banketten megjelentek Török István hevesnagyknusági esperes, ki a vizsgáztató bizottságban a távollévő Baltazár püspök helyett elnökölt, dr Erdős Lószef, dr Varga Zsigmond, dr Szentpéteri Kun Béla,

Kiss Ferenc, dr Lencz Géza. Pokoly József dr egyetemi tanárok, kik a bankett folyamán csaknem mindannyian felszóltak. A most vizsgázott fiatal lelkészek névsora a következő:

Baka Béla, Berecz Sándor, Borbás Károly, Csernyi Zoltán, Daróczy Sándor, Diószeghy Mihály, Garbai Imre, Major Gyula, Molnár Béla, Nánay Attila és Rásky András. A bankett után az ifju lelkészek, mint a régi kántus tagjai, kedves reminiszcenciaképpen több igen szép énekszámot adtak elő és volt professzoraikkal együtt késő órákig kellemes hangulatban együtt maradtak.

Dr. Baltazár Dezső püspök megkapta Amerikába szóló utlevelét.

Októberben indul a püspök.

Hirt adtunk már arról, hogy dr Baltazár Dezső püspök két évvel ezelőtti útját megfogja ismételni és újra felkeresi az Amerikába szakadt magyarokat. Utja nagyjelentőségű erkölcsi nyereség az amerikai magyaroknak, de nem kevésbé jelentős az itteniek számára sem, mert dr Baltazár püspök az úvjilág tehetősebb magyarjaitól adományokat gyűjt az óvilági magyar haza válságos anyagi viszonyokkal küzdő kulturális intézményei, így elsősorban az öskollégium részére.

Dr Baltazár püspök a nyarat zelemeri birtokán töltötte, ahol amerikai útjának előkészítésével foglalkozott. Tanult angolul és összeállította több hónapra terjedő második amerikai útjának programját. Az elindulás az eddigiek szerint

október hónapra van kitűzve.

Emlékezetes még, hogy első útja alkalmával a püspök csak sok akadály leküzdése után jutott utleveléhez és a beutazási engedélyhez. Most ezek elmaradtak, mert amint értesülünk

az utlevelét már kiállította és

el is jutatta az államrendőrség a püspökhöz.

A vizumok megszerzése is folyamatban van s előreláthatólag itt sem fogja semmiféle kellemetlenség érni az ügyet.

Egyébként a püspököt elkíséri amerikai útján Baja Minály ref. lelkész is, aki szintén megkapta utlevelét.

Rágalmazási per az „Isten vele Mihály” kifejezésért.

Ismeretes az az affér, amely egy törvényszéki tárgyaláson játszódott le, amikor Györffy László őrnagy hadbíró Isten vele Mihály! felkiáltással bucsuzott el a per egyik vádlottjától, Francia Kis Mihálytól. Heteken át foglalkozott az ügygel nemcsak a sajtó, hanem a nemzetgyűlés néhány tagja is. Így Pikler Emil is felszólt az ügyben.

Pikler ezenkívül a „Reggel” című lapban élesen kikelt Györffy hadbíró ellen. — Györffy hadbíró most felettes hatóságától felhatalmazást kapott arra, hogy sajtó útján elkövetett rágalmazásért felelősségre vonhassa Piklert. A vád-

tsnács, amely a napokban foglalkozott az ügyel, sajtó útján elkövetett rágalmazás vétsége miatt vád alá is helyezte Pikler Emilt.

Három súlyos gombamerzés történt a fővárosban.

Budapest, szeptember 11. Tegnap délután a mentők súlyos gombamerzéssel a kórházba szállították dr. Aranyosik Gézanét és özv. Doboz Józsefnét, Hornyánszky utca 5. szám alatti lakásukról, Kovács Miklóst pedig Verseny utca 4. szám alatt levő lakásáról. Állapotuk súlyos és eddig még nem lehetett kihallgatni őket.

A Ruhrvidéki megszállás pénzügyi mérlege.

Páris, szeptember 11. Richard képviselő interpellációjára adott válaszképpen a külügyminiszterium jegyzéket tett köze a Ruhr vidéki megszállás pénzügyi mérlegéről Ebből kitűnik, hogy az 1923 január tizenegyedikétől június harminceg terjedő időben a dologi szállítások értéke a megszállás költségeit Franciaországra nézve 537.6 millióval, Belgiumra nézve pedig 269.5 millió frankkal multák felül. A francia-belga vasut igazgatás készpénz bevételeiről külön számlát állítottak fel, amely az adóbehajtás s a kiegészítő megszállás levonása után 1289 millió frankot tüntet fel, a melyből a belga prioritás címén már 173.5 millió frankot átutaltak.

Nagyarányu segélyakció a szegény gyermekeknek.

A Debreceni Patronage Egyesület intézőbizottsága f. évi szeptember hó tizedikén tartotta rendes ülését, melyen az egyesület nagy gyermekvédelmi munkásságának féltéven át kifejtett tevékenysége és a jövőben kifejtendő jótékonyági akciói lettek megállapítva.

Az egyesület ügyvezető alelnöke, Somossy László bejelentette az intéző bizottságnak, hogy a szegény árva gyermekek téli ruházatának beszerzésére az elnökség folyó évi október hó 5-én igen nívós matiné rendez, melynek keretében madari Krey big Károly megismétli a folyó évi január hó 6-án tartott előadását az okkultizmusról és fellépnek a Csokonai színház művészei közül is stöben. Ugyszintén bejelentette az intéző bizottságnak, hogy a gyermeknap gyűjtés alkalmával befolyt összeg egyrészből az elnökség már megvásárolt 247 méter téli, meleg ingnek való anyagot és az elnökségnek célja az, hogy legalább ezer gyermek részére adhasson a tél folyamán meleg téli ruhát.

Egyhangulag elhatározta az intéző bizottság, hogy az Országos Gyermekvédő Liga segítségére siet és f. évi szeptember hó 28-án tartandó gyermeknap gyűjtésben az egyesület közreműködik, hogy ezzel is segítsen leheszen a Gyermekvédő Ligának, hogy szeretetházait és egyéb jótékony intézményeit továbbra is fenntarthassa, ahol annyi sok száz árva gyermek nyer nevelést és ahol annyi sok száz magyar gyermeket mentenek meg a magyar hazának. — Az egyesület ez évi közgyűlésének időpontja ez évi október tizenkettedik napjára tűzött ki. Több, az egyesület belső adminisztratív ügyének letárgyalása után az intéző bizottság tagjainak meleg érdeklődése mellett záratott be az intéző bizottsági ülés.

Szereti az egészséget?

Mozsdorjon csak

ALTESSE

szivarkapapirt és hávelty

Hírek

— Gaál Károly — irodafőigazgató. A kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére Gaál Károly debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetemi irodafőigazgatónak az iroda főigazgatói címet és jellegzetes adományozta.

— A városi tanács a huszárezred ünnepén. A volt 2. honvédszázad hős halottjainak emlékoszlopát e hó 21-én fogják ünnepélyes keretek között leleplezni. Ugyanez alkalommal nyitják meg a volt nagynevű ezredparancsnok, gróf Tisza István emlékére berendezett „Tisza szobá“-t is. A városi tanácsot az ünnepélyeken Csóka Sámuel főjegyző, az ezred volt tisztje, aki a háború alatt is szolgált, fogja képviselni.

— Meghosszabbították az egyetemi beiratkozások határidejét. Az egyetemi Quaeatori hivatal kitolta a beiratkozások határidejét szeptember hó 30-ig bezárólag, mert a tömeges beiratkozások nem tudják elvégezni az előzőleg kitűzött határidőig, e hó 12-ig.

— Dr. Révész Imre áldja meg a vitézeket a ref. egyház részéről. A vasárnapi vitézi beiktató ünnepélyen a városi díszközgyűlés alkalmával a vitézeket és telkeiket az egyházak lelkeszei megfogják áldani. A 13 vitéz közül 10 református, 2 római, 1 görög katolikus. A református vallású vitézeket dr. Révész Imre ref. lelkész egyházkerületi főjegyző fogja megáldani.

— Uj tanár a városi Zenedében. A városi tanács mai ülésében többszöri eredménytelen pályázathirdetés után, végre betöltötte a városi zeneközpont vezetői és pedagógusainak tisztségét és pedig Sztára Sándor fővárosi zene és énektanárral. A betöltés ideiglenes, amennyiben Sztára kötelei 3 éven belül az Országos Zeneművészeti Főiskolán a zeneszerzés tanszakra végzettségvizsgát szerezni. Mihelyt ezt megszerezte, a Tanács őt állásában véglegesíti.

— A Rákóczi-utca baloldalát is aszfaltolni fogják. Ismeretes, hogy a Rákóczi-utcai piactér rendezésével kapcsolatban az utca jobb oldali gyalogjáróján aszfaltburkolatot készített a város. Az ez oldali háztulajdonosok nagy többsége ugyanis hajlandóan nyilatkozott az aszfaltjárdák költségeinek felét vállalni. A városi tanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy az utca baloldali járóját is aszfaltolni fogja. ha a mindkét oldalon levő háztulajdonosok közül többségben vannak azok, akik a feleköltiséget vállalják. Összesen 26 háztulajdonos van a két oldalon, ezek közül eddig 11 vállalkozott, tehát még legalább 3 háztulajdonosnak jelentkezése szükséges. Erre minden remény meg van s így valószínű, hogy közelesem a baloldali járóra is aszfaltburkolatot fog kerülni.

— Házasság. Dr. Brück István ügyvéd Herczeg Éva Szerenával házasságot kötött.

— Eljegyzés. Benke László debreceni földbirtokos szeptember 8-án kötötte eljegyzését Jászberényben Kis Magdával Kis Mihály tekintélyes jászberényi földbirtokos leányával.

— Szepesy Ferenc tánciskolájában az új táncanfolyam e héten, szombaton délután 6 és este 8 órákor veszi kezdetét Simonffy-utca 16. H. emelet.

A telepeken új kutakat furat a város.

Tizenkét millióért furak egy új kutat.

A városi tanács már korábban elhatározta, hogy a vízvezeték nélküli telepek részére szivattyús kutakat furat. Borsos József műszaki tanácsnok a városi tanács tegnapi ülésén bejelentette, hogy öt kutat már készen áll és át van adva a forgalomnak. Ezek közül az új kutak közül egy a Nagyerdőn, egy a Csapó-kertben, kettő a Homokkertben és egy a Vargakertben van.

A városi tanács hosszabb megbeszélés után elhatározta, hogy a város ezidőszori teljesítőképességét és a mutatózó szükséglet figyelembe véve, még nyolc kutat furat. — A nyolc új kutat a következő sorrendben a következő telepeken fogják felállítani: Tegláskertben 1, a Boldogfalva-kertben 1, Barsay-te-

lepen 1, Homokkertben 2 (az egyik a Márk Endre-telep közelében), a Nyilas-telepen 1, Csapó-kertben 2 (egyik a Geréby-telep szomszédságában), a Szotyori-telepen 1.

A mérnöki ügyosztályhoz két ajánlat érkezett be a kutak furására. Szivattyú és akna nélkül 50 méterig furva Rácz József 12, Trnka Ferenc 13 millió koronáért kér egy kutat, míg ezzel szemben a mérnöki ügyosztály saját kezelésében 14 millió koronába kerülne. A városi tanács úgy határozott, hogy felszólítja Trnka Ferencet, hogy mérsékelje igényét a Rácz József ajánlatához képest 12 millióra és akkor felerészben Rácznak, felerészben pedig Trnkának adja a kutak furására a megbízást.

Park lesz a Városházától a Kossuth-szohorig.

Tervek a szohor körül levő tér rendezésére

Régóta vajdó ügy a Kossuth-szohor körül levő tér rendezése. Ez a tér ugyanis hátában a történelmi nevezetességek, monumentális Nagytemplomával és a tér nagy kiterjedésével Debreczen első tere lenne, ha megfelelő módon rendeznék. Már a háború előtt készítették terveket, melyek megvalósítását azonban a háború megakadályozta.

A városi tanács tegnapi ülésén ismét felszínre került a térrendezés ügye. Azt elsősorban leszögezték, hogy a város jelenlegi súlyos anyagi helyzete miatt nagyobb arányú költ-

ségesebb rendezésről ezuttal nem lehet szó. Felvetették azt a régi gondolatot, hogy a Városháza előtt levő parkot meghosszabbítsák Csapó-utcaig, a Kossuth-szohor körül pedig fásított, parkírozott teret rendeznek be. A kocsitak ez esetben a nagy piactér szélére kerülne, a villamos vasut sínpárjai ellenben megmaradnának mai helyükön.

A városi tanács nem döntött az ügyben, hanem bővebb előkészítést végezt kiadta az ügyet a mérnöki ügyosztálynak.

Egy 160 holdas gazda búzát lopott.

Itéltőablati főtárgyalás. — Négy havi fogház.

Berettyószentmárton közönségét sokáig felháborodásban tartotta Tikász Mihály 27 éves fiatalember, Tikász Mihály 160 holdas kisgazda fia. Tikász Mihály 1921-ben egy Balla Imre nevű gazdasági cseléd segítségével éjjel három mázsa búzát lopott el Horváth Zsigmond gazda padlásáról. A lopás hamar kiderült s még jóformán el sem adták a búzát Farkas Jenő terménykereskedőnek, máris eljárás indult ellenük. — A debreceni törvényszék Serly tanácsa Tikász Mihályt 4, Farkas Jenőt és nejét mint

orgazdákat 2—2 havi börtönnel sújtotta. Balla Imrét felmentették, mert a lopást mint Horváth Zsigmond cselédje, szolgálati viszonyban követte el, gazdája pedig nem kívánta megbüntetését. Felelősség folytán ma került a börtönbe a debreceni itéltő tábla Oláh tanácsa elé, mely az ítélet Tikászra és Ballára vonatkozó részét helybenhagyta, el lenben Farkas Jenőt és nejét felmentette az orgazdaság vádjára alul. A főügyész az ítélet ellen semmiféle panaszt jelentett be a kir. Kuriahoz.

Mikor a gyermek az anyja emléjéből szívja a mérget.

Egy kipusztult család. — Megvizsgálták a felküldött hullarészeket. — Az álmosdi gombamérgezés gondatlanság miatt oltotta ki 5 gyermek életét.

Megirta a Debreczen, hogy Nagy István és családja súlyos gombamérgezésnek esett áldozatul, mely a hét tagú családból öt gyermek életét rabolta el, pár nap leforgása alatt.

A nagy családból csak az apa és anya, továbbá a tizenkét éves Ilonka nevű kis leány maradtak életben.

Dr. Szép László, vizsgálóbíró helyettes a felboncolt hullák belső részeit felküldte Budapestre, hol hivatalosan is megállapították, hogy a gyermekek halála a gombák mérgező hatása következtében állott be. A tragikus végű gyermekek közt van egy, aki nem is evett a mérges gomba ételből.

A tizenkét hónapos Imre. Anyja este fele megszoptatta s az akkorra vérbe felszívódott gomba mérget megfertőzte anyatejét és

ezen keresztül a kis gyermek székletét is.

Szép László, vizsgálóbíró helyettes több rendbeli tanú kihallgatást tartott, melynek folyamán beigazodott, hogy a családi tragédia a szülők gondatlansága következtében állott be. Az eljárást ebben az irányban folytatják tovább ellenük.

Az apa és anya és a tíz éves leány gyermek maradt csak életben a szerencsétlen családból, akik felépülve, elhagyták a klinikát.

Soós elsőrangú uriszabósága
Kereskedelmi és Iparkamara épület, Vörösmarty-utca 2. szám.

Vizsgálat a halálos autószerencsétlenség ügyében.

Tegnapi számunkban megírtuk, hogy a Csapó-utca és az Árpádtér sarkán Schwarcz Lajos villanyszerelő mestert egy romániai rendszámmal ellátott autó halálra gázolta. Az esetről kifolyólag a rendőrség szűke körű vizsgálatot indított. Ennek során megállapítást nyert, hogy az autót Petrás János sofőr vezette, a rendes, megengedett sebességgel. Már az Árpádtérről a Csapó-utca kanyarodott le az autó, amikor egy szénás szekér és egy biciklista került az autó elé. A biciklist Schwarcz Lajos villanyszerelő ült. Amikor a szénás szekér és a biciklista az autó elé került Petrás sofőr rátűrkölt szabály szerint s jobbra akarta előzni a kocsit, azonban a biciklista is erre tartott és tévedésből közvetlen közletről az autó elé vezette a kerékpárt, így történt a bal-eset. A rendőrség vizsgálatot indított Petrás János sofőr ellen, kit egyelőre éppen emiatt nem engednek vissza Romániába.

— A szanálási rendelet a városi tisztviselők felelősségéről. A városi tanács tegnapi ülésén élénken pertraktálták a kormányznak egyik most kiadott rendeletét, mely a szanálási törvény végrehajtását célozza. A rendelet ugyanis kimondja, hogy azok a felelős állásban levő városi tisztviselők, akik valamely közgyűlési határozatot hajtának végre, a végrehajtásért felelősek s az alól a közgyűléssel szemben nem mentesülhetnek még akkor sem, ha a végrehajtásra a közgyűlés utasította. A rendelet ezen intézkedése igen megnehezíti a városi igazgatás ügykezelését és sok kellemetlenségnek válhatik kulfordulásává.

— Eltörte barátjának a karját. Tegnapra virradó éjszaka Nagy Dezső Péterfia utca 74. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy az egyik Péterfia-utcai kocsmában összeszóllakozott Szilágyi Sándor ujjhehértő barátjával, aki aztán úgy a földhöz vágta, hogy jobbkarja eltört. Szilágyit ma előállították a rendőrségen, ahol eljárást indítottak ellene.

— Ráesett a vakolat. Csibert Bálint Vörösmarty-utca 20. szám alatti lakos tegnap délelben a Csapó-utcán lakása felé igyekezett. Utközben a Csapó-utca 12. számú házánál a leomló vakolat a fejére zuhant és megsebesítette. A mentők sérülésével a lakására szállították.

„Antisanol“ izzadás ellen.

— Csakis tisztán tej és vajjal készült Marx-féle süteményt kérjen mindentől. Délután 1 órákor meleg vajaskifli. Kétszersült és grahamkenyér.

— Látványosság számba megyen a nagy harisnyakiállítás a Bosznay J. és Társa nőidivat-áruház kirakataiban. Utólérhetetlen vásárték. A versenyben létező legolcsóbb árak.

x Tűkőrgyártás, üvegcsiszolás régi tűkők ujjáöntése Sipkovits Béla üvegműipari vállalkozásánál Szív-utca 14/15. Telefon 35—6.

— Női file modell kalapok minden színben már egyszázötvenezer koronától kaphatók a Kalapüzemben, Piac-u. 9.

Olvassa a Debreczent

Párisi olimpiász
filmfelvételek szombaton kerülnek bemutatásra a „Meteor“ mozgóban 3—5-ig az ifjuság részére rendes helyárák mellett 5—7 és 9 órákor mérsékeltan lemelet helyárákkal.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

- Szept. 12.: *Árvácska*. Operette.
- Szept. 13.: *Árvácska*. Operette.
- Szept. 14.: *Árvácska*. Operette.
- Szept. 15.: *Árvácska*. Operette. A) bérlet.
- Szept. 16.: *Antonia*. Vigjáték. B) bérlet.
- Szept. 17.: *Árvácska*. Operette. C) bérlet.
- Szept. 18.: *Árvácska*. Operette. D) bérlet.

ÁRVÁCSKA.

Bus-Fekete és Zerkovitz operettjének bemutatója.

Kedves nyári operett, a budai Horváth-kert arany színpadára készült, hogy a jó pesti közönség legalább az estén érezze jól magát. Bus Fekete László és Zerkovitz Béla nem akartak irodalmi babérokat az Árvácskával, csak mulattatni, szórakoztatni. Pedig ez a múlt nyáron nagyon nehéz volt. Nekik sikerült, mert az Árvácska a Horváth-kertből a szezonnyitáskor gazdagabb miliőbe, a Királysínházba ment, ahol a mai napig is a legteljesebb siker mellett hozzájárul az Unió rt. anyagi sikereihez, az állandó táblás házak garanciájával. A Csokonai színház bemutatója is várakozáson felül sikerült. Ha a megboldogult klasszikus zeneszerzők, mint Beethoven, Verdi, Mozart, Schubert és a többiek forogtak is sirjukban az általuk megírt örökség opuszok zerkovitz-i ötletes reinkarnációja miatt, a közönség ennek dacára e kis szépséghibán is nagyon jól elszórakozott. A poétikus, romantikus libretto, amely egy árvácska bolti lány nagy szerelmét és boldogsága megérdemelt beteljesülését magyarázza is, nagyon tetszett — az operett szokásos lehetetlenségeinek lehetőségein belül. A bemutatót megnyilvánult nagy tetszés azt igéri, hogy az Árvácska a Csokonai színház egyik idej slágerdarabja lesz és ezzel fogja közönség teljesen a színházhoz melegedni.

A címszerepben Gyöngyössi Mary igen szép sikert aratott. Nemesak tisztán csendülő, kulturált énekével, de tökéletes játékaival is. Szilágyi Maresa. Mici szerepében egyszerre meghódította a debreceni közönséget. Temperamentumos, közvetlen, nagy ritmusérzékkel rendelkező szubrett, aki partnerével, Markovits Andorral az egész előadást egy groteszk, modernül kedves szerelmi kánkánban töltödté végig. Első fellépése alkalmával többször nyitászini tapsot és újrást kapott. Ennél több s jobban jellemző dicséretet a közönség tetszése keveseknek adott Debreczenben, az első szereplés után. Halasyné pártatlanul és utólrhetetlenül ható komikuma sokban hozzájárult a bemutató szép sikeréhez. Unger Istvánt első sorban a rendezés dicséri. Já téka is kifogástalan odaadást mutat. Jó és érdekes alakot nyújtott Hortobágyi Arthur és Sötét Balázs.

A sok elismerés és dicséret mellett szükségesnek találjuk megjegyezni, hogy az Árvácska Budapestnek készült. Annak a derék, de naiv közönségnek, aki a magyar parasztot csak a Nemzeti Színház előadásai után ismeri. Vidéken, ahol a föld és népe egybeborul a mindennapi élettel, ha nem is lényege, de feltétlen változtatásokat és hiányosságokat kell végezni a második felvonásban, a valószínűség megóvása végett. Ezen kívül a második felvonásba betoldott, eredetileg a mással illene pótolni. Mert a legmulattatóbb jelenet — Eötvösök ez a hatásosnak szánt jelenet és a nevetésnek nincs elég ideje a komolyság átöltözni. Az Árvácska mulattatására készült, nem a hazafias érzés ébrentartására. És ha a színház minden áron sikere pályán

szerzők össze is keverték, a színpadnak szét kell választani, mert félni lehet attól, hogy az irredentizmus komolysága is így neveltségessé talál válni. (L. K.)

A Kisasszony feleségem reprise a Csokonai-színházban.

A Csokonai színház az Árvácska műsorról való levétele után egy kedves, már feledésbe is ment, de zenileg értékes operettet hoz színre, a *Kisasszony feleségem*-et. Az ezkerlencsázás évek kedvenc és népszerű darabja volt a Kisasszony feleségem, amit az akkori vidéki társulatoknál kiadott színlapok és újságkommunikék vig operának neveztek. Az elnevezés helyes is, mert zenéje és ének-számai magasabb igényeket irnak elő és a szereplőkkel szemben is a francia vigoperák ismert követelményével lép fel. Ennek dacára a premierje annak idején egyik párisi operett-színházban zajlott le példás siker jegyében és az első színlapon a szerzők operettnek keresztelték el szellemes művüket. Az érdekes reprimnek elég sikert kölcsönöz a kedves, közvetlen Lecocq-zene és a szereposztás, amelyben a társulat elismerten jó hanganyagu tagjai jutottak hálás szerephez. A simulékony,

lány, lírai tenor, Frickel szerepében Bárdonyi Ferenc, Marjolaine szerepében pedig Kóbor Irén fog bemutatkozni. A szubrett, Avelin szerepét Szilágyi Maresa, a komikus Palamitot Szigethy Andor, Petersopot pedig Hortobágyi játssza.

A színházi iroda jelentése:

Második óriási sikerét aratta a Csokonai színház két hét alatt. Antonia sláger vizjáték után tegnap Árvácska operette újdonság bemutatója oly hangulatot és teleshírványításokat váltott ki, amilyenre a legrégebb színházi emberek sem emlékeznek. Jegyek az összes előadásokra válthatók.

Mozgósínházak műsora:

URANIA: Polikuska, Tolstoj regénye, dráma az orosz pokolból. Szombaton Örökké a tied, Wallace Reid, Elsie Fergusson főszereplésével. Hétfőn Acélizom, Eddie Poloval.

Jön: Peggy gyémántbabája. VIGSZÍNHÁZ: Nero, Róma pusztulása, minden idők leghatalmasabb filmatrakciója, hétfőn Hotel Potemkin Bánky Vilával, Vito filmgyár remeke.

Államhitelt kap a város a közmunkák megindítására.

Két-három milliárd utburkolatozásra.

A kormány az erősen fenyegető munkanélküliség enyhítésére közmunkák megindítását vette tervbe. Ennek kapcsán felszólította Debreczen városát, hogy tájékoztassa a kormányt afelől, hogy mily mértékben fenyeget itt Debreczenben a munkanélküliség s a rossz termés erősen érezteti-e hatását. A kormány hajlandó ugyanis bizonyos mérsékelt összegben államhitelt nyújtani közmunkák megindítása céljából a városnak.

A városi tanács megállapította, hogy a rossz termés Debreczen vidé-

kén nem volt aggasztó, A mégis némi kisebb mértékben mutakozó munkanélküliség enyhítésére az állam hitelnnyújtása esetén kész nagyobb közmunkák megindítására. Így elsősorban az

utburkolatozási tervet bővíti ki és még ez évben új burkolattal lát el oly utcákat, melyek csak a jövő évi programban lettek felvéve.

A városi tanács tehát azt felelte a kormánynak, hogy ha kap 2-3 milliárd korona előnyös feltételű hitelt, akkor hajlandó a közmunkákat fenti értelemben Debreczenben is megindítani.

Maróluggal preparált cukrot adott be gyermekének.

Egy törvénytelen gyermek bestiális meggyilkolása.

Hamari József, homorogai földvarolt. Benső viszony fejlődött ki műves egyik falubeli leánynak udköztük s három évi együttélés után gyermekük született. A lány a kis borsodmegyei községben naponta vi selte a falu sulys kritikáját s követelte, hogy Hamari, ígéréthez kepest, vegye el feleségül.

— Már nem szeretlek, nem kellesz, nem veszek el. Különbön is új szeretőm van, aki még nincs is tizenhat éves. Tudd meg, hogy az lesz a feleségem. — válaszolta neki Hamari s többet nem is szólt a lányhoz.

Az elesábitott, szegény sorsu leány, hogy gyermekét nevelhesse, — apasági keresetet indított, melyet a bíróság honorált is. Hamari közben megszerette új ideálját, de éppen a kötelező tartásdíj miatt nem volt abban az anyagi helyzetben, hogy ol-tár elé vezethesse. A lány pedig naponta követelte a házasság mielőbbi megkötését. Hamari, hogy utjában álló gyermekeitől megszabaduljon, cukorban egy csomó maróluggot adott be neki. A gyermek óriási kínok között még aznap meg is halt. — Hamarit letartóztatták s gyilkosság

miatt emeltek ellene vádat. A szegelyát során kiderült, hogy menyasszonya bujtotta fel a bestiális gyilkosságra s e miatt ő, mint felbujtó, került a bíróság elé. A miskolci törvényszék annak idején 8, illetve tíz évi fegyházra ítélte őket, mivel fiatal koruk miatt nem lehetett rájuk halálos ítéletet hozni. Felelősségük folytán tegnap foglalkozott az ügygel a debreceni ítélőtábla Oldh tanácsa, mely az első fokú ítéletet teljes egészében helyben hagyta. A vádlottak az ítéletben megnyugodtak s a főügyész sem jelentett be jogorvoslatot.

A csütörtöki térszene

A zenekar szokásos csütörtöki térszenét tegnap Gounod: Fausija nyitotta meg. A faszorban hullámozó nagyszámú előkelő közönség élvezettel hallgatta a Nöth főkarmester által dirigált zenekar precíz előadásában megszólaló klasszikus zenét. A Carmen torreador indulója ritka művelzetet nyújtott. Liszt két rap-szódíaja volt még a klasszikus zene műsorán, melynek sikere méltán sorokozta az előzőkhez.

Sport

Bonyodalmak a magyar válogatott csapat összeállításánál

Budapestről jelentik: A magyar válogatott csapat ugylátszik nem utazhatik el Bécsbe a mai összeállításban, mert Fogl II. a maga és Fogl III. nevében ma bejelentette lemondását. A két kiűnő újpesti hátvéd lemondása régebbi eseményekből származik. A Fogl testvérpárhoz közelállóak úgy tudják, hogy Foglék méltánytalannak tartják, hogy egyes játékosok nagyobb munkabér megtérítésben részesülnek akik kezük munkájával keresik meg kenyereket és tartják előzvegy édesanyjukat. Amíg nem teljesítik kíván-ságukat, addig nem állanak a szövetség rendelkezésére. A szövetségnek nem marad más hátra, mint megvizsgálni az ügyet legelőször szolgálatni, vagy pedig ha a két hátvéd részéről jogtalan követelés állapít meg, a legteljesebb szigorral torolni meg feltépusüket. A válogatott csapat egyébként szombat délután indul Bécsbe.

Malom hengerek

rovátkolását és csiszolást 24 óra alatt végzi. — Mindenemü gazdasági gépek javítását gyorsan és pontosan elvégzi

TRNKA FERENCZ FIAT gépjárvító-műhelye Barma-utca 2.

Gyakorlott
pénztárnoknő
felvételik
KONTSEK GEZA
Kereskedelmi R.-T.
Budaörsben,
Kossuth-utca 15.

3 méter osz angol szövet
700,000 KORONA
SILBERSTEIN és ADLER POZITÓVZLETEBEN
KOSSUTH-U. 2. (Városház épület)

Dohányzsineg
Bornyomózsák
Csanak József K. RT.
Telefon 70. Telefon 70.
Hortobágy malmai lisztek előnyös áron

Apró hirdetések

9 katasztrális hold jól termő homoki föld, sámsoni köves uton. közvetlen a vámházzal szemben eladó. Értekezhetni Kegyes sírkőraktár. Piac-u. 58.

Női kalapok 120.000 koronától kaphatók Kón Helén kalapszalonzásában, Piac-u. 79.

Cseplőgép 6-os, huzatós, 6-os gőzmagánjáró cseplőkészlet, — 4, 5, 6 lóerős benzinmotorok eladók. Csereüzletet kötök. Erzsébet-u. 20.

Ujkert Jérikó-utca 51. sz. ház jótermő szőlővel eladó.

Vasroló, két drb üvegezett ajtókkal és betétes kirakkal együtt jutányos áron eladó, valamint a fűszerüzlet berendezése is. Virág-u. 11. sz.

2 garnitúra magánjáró cseplőgép melynek kazánjai egyben kötéldob-rendszerű szántógépek, kifogás talan állapotban, teljes felszereléssel eladók. Ugyanott az 1000 holdas gazdaság teljes holt felszerelése f. hó 14-én önkéntes árverésen eladatik. — Közelebbi Guttmann, Arany János-utca 42. Telefon 12-88.

Papp Endre III. főgimnáziumi tanuló, lakik Attila-tér 6., tankönyveit a római katolikus templomban felejtette, szíves megtalálót jutalomban részesül.

Jó házi koszt és lakás kapható diákok részére, Nagyerdei Vigadóban.

Két tanuló teljes ellátásra elfogadók. Kossuth-utca 51., keresztépület, jobbra.

Árverési hirdetmény.

A K. T. 306. § a értelmében késedelmes vevő terhére kir. közjegyző közbejötté mellett festmények, szőnyegek és műtárgyak az Arany Bika szállodában felelelet 11. szám alatt 13-án délután 4 órakor és folytatólag 14-én délelőtt 10 órától kezdve becsáron alól is elárvereztetnek. Adókat a vevő viseli.

Lapkihordokat

Élvesz a kiadóhivatal!

Szappanfőző zsiroszóda

minőségéért garáncáltak és mégis a legolcsóbb árban kapható

STERN

festéküzletében, Bikával szemben

OLMOT

bármily mennyiségben vesz lapunk nyomdáján, Varga-utca 5.

Közgazdaság

Kedvező Irányzat a magánforgalomban

Szilárd a gabonapiac

A nagybankok szerda esti és a pénzügyminisztériumba összehívott mai értekezletének a hatása a csütörtöki magánforgalomban már erősen érezhető volt. Komoly eladó nem jelentkezett a piacon. A magánforgalomban résztvevő ügyelők közvéleményes vásárlásokra szóló megbízások érkeztek. ezért a felszínre kerülő névleges árfolyamok délelőtt magasabbak voltak a tegnapi zárati árfolyamoknál. Pénzt háromnegyed-fél százalékkal kínáltak.

Árfolyamok.

M. hitel 490-5, O. hitel 165-8, Hazai bank 114, Ker. bank 1033, Földhitel 230, Leszámitoló 62-4, Pesti Hazai 2975-3000, Salgó 495-500, Kőszén 2650-700, Kohó 365, Danubiás 2350, Villamos 1075, Acél 195, Schlick 44, Rima 130, Cukor 2150, Georgia 365, Izzó 600, Gschwindt 135, Hungária m. 90, Államvasut 420-5, Déli vasut 50, Trust 115, M. szállami 610-20, Borsodi 115, Viktória 175.

Szilárdul a gabonapiac

A terményfőzsdén szilárd irányzattal indult a gabonaforgalom, a malmok élénken vásárolnak. Nyitáskor 2500 koronával magasabb ajánlat van búzára a tegnapi legmagasabb árnál. 420 ezer koronát kérnek tiszavidéki 78 kg-os búzáért budapesti paritásban, a malmok 415 ezer koronát kínálnak érte. Rozs iránt is élénk a kereslet. Nyitáskor budapesti paritásban 340-342.500 koronás ajánlat van a rozsról, amelyet 347.500 koronával kínálnak.

A takarmánycikkek piacán valamivel élénkebb az érdeklődés árpa iránt. A kínálat is élénk. Prima minőségű takarmányárpa budapesti paritásban 420.000 koronával kötöttek a főzsdéid elején.

Ujabbán 340.000 koronával kötöttek budapesti paritásban üzletet. Egyéb takarmányfélék közül a tengeri tartott. Dunántuli piacokon 370-375.000 koronát fizetnek morszolt tengeriért. Csöves tengeri októberi szállításra 140-145.000 korona.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 4050-100, egyéb 4025-75, 78 kilós tiszavidéki 4125-75, egyéb 4100-50, rozs 3425-75;

tak. árpa 3900-4200, sörárpa 4600-800, köles 2600-800, zab 3250-400, ó zab 3600-700, tengeri 3750-800, repce 5200-500, korpa 2300-400.

Zürichi zárlat.

Páris 2835, London 2370, Newyork 532 fél, Milánó 2360, Hollandia 210, Bécs 75 egynyelvad, Szófia 387 fél, Praga 1595, Budapest 69, Bukarest 285, Belgrád 697.

Ferencvárosi sertésvásár.

Felhajtás 1600, könnyű 25-26, közép 27-27 fél, nehéz 27 fél-29. A vásár vontatott.

Az aranykorona árfolyama.

A magyar korona mai árfolyama a hivatalos dollárkurzuson átszámítva 15.610.92 papirkorona.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról.

Egydarab	Pénz (Vital)	Ára (Ela)
Dollár	77040 K	77600 K
Angolfont	342000 K	346000 K
Hollandi forint	29405 K	29660 K
Francia frank	4129 K	4153 K
Svájci frank	14460 K	14605 K
Léva	549 K	564 K
Cseh korona	2295 K	2315 K
Lei	412 K	415 K
Lira	3385 K	3405 K
Dinár	1004 K	1025 K
100 n. márká	—	—
Lengyel márká	—	—
Osztrák korona	109.40	110.00

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó-vállalat r. t.

Nyomatott a Tiszántúli Hirlap nyomdájában.

Magyar Nemzeti Bank

Magyar Nemzeti Bank

Magyar Nemzeti Bank

Pénz! Pénz!

Sziágyi Jenő DEBRECEN, Csapó-utca 19.

pénzkölcsönt közvetítő, értékpapírkereskedő és városi ingatlanforgalmi irodája, Telefonsz. 5-66, 18960-13068, és 1499. számú iparrendelőnek alapján Telefonsz. 5-66.

BEJEGYZETT KERESKEDŐKNEK és ipari vállalkozóknak árucseré mellett, valamint gazdálkodók részére előnyös feltételek mellett közvetítik pénzkölcsönt rövidebb és hosszabb időtartamra.

MAGÁNTÖKÉK KIHELYEZÉSÉNEK közvetítését vállalom és azokat teljes garancia mellett kihelyezem. Hosszabb időre szóló tökélet kihelyezésénél kívánatra a kamatbiztosíték tényleges búzába is átvehető.

MEGBIZÁSBÓL előnyös feltételek mellett előlegkölcsönöket folyósítok olyan ékszer, ezüst, szőnyeg, kép, zongora stb. könnyen kezelhető ingóságokra, amelyeket nálam bizományban elhelyeznek.

VÁROSI, magán- és bérházakat veszek és eladok, valamint ezek adásvételét közvetítem. Eladó ingatlanokra előlegkölcsönöket közvetítek.

Pénz! Jelzálogkölcsönöket közvetítek tehermentes házakra és földekre alacsony kamattal. Pénz!

ARANYT, ezüstöt, hűtőanyagot, kávékat legmagasabb árban. STEINER MIHÁLY Hatvan-1. 1-étele.

Az idevny előrehaladottsága miatt leszállított árak!

Dupla széles mintás grenadin	58000
82 cm. széles sárga vászon	15800
Francia liberti minden színben	45000
Goldberger karton	22000
82 széles ágynemű vászon	20900
Francia voalok	25000
Egy szélességű lepedővászon	49500
Angol zefirek	27500
120 széles opálos grenadin	55000
Szines damaszt abroszok	120000
Francia férfi alsónadrág	47000
Fekete reform bugyi	39000
Mosott Madék olasz schifon	25900
Szines szélű vízszonzsebkendő	6500
Kötött férfi zokni	7900
2 személyes pehelykényű paplan	39000
120 Gabardin minden színben	49500
120 Pepita kelme	48000
Férfi ing két gallérral	98000
Női himzett görög ing	45000

Férfi öltönykelmék meg-
lepió árban kaphatók

Brüll Ernő női és férfi divatruházában, PIAC-UTCA 29. SZ alatt. — Városházzal szemben

Cégre tessék ügyelni!

Középlekciót vágott fia
tanulónak
lapunk nyomdájában felvételek.
Varga-utca 5. szám.

Megedős aruház

Szent Anna-utca 5 olcsó árajánlata

Amerikai ruháselyem minden létező színben m. . . 82 ezer K
Japónaisok minden divatszínben méterje 115.000Ktől
Crepe-de-chinék, nehéz minőség méterje 185.000Ktől

Marokínok sima és mintás, mindenajta beléselymek olcsó árban!

150 centiméter széles köpeny velourok méterje . 170.000Ktől
Kazán kelmék 50 színben métere . . . . . 90.000 K
140 cm széles tiszta gyapjú ruhászövetek méterje . . 145.000Ktől
150 cm széles öltönyszövetek méterje 185.000Ktől

Tegethoff és Iskete costum kelmék a legújabb minőségű nagyválasztékban

Kelengye schiffonok mtr. . 21.000Ktől
Kelengye vásznak métere. . 28.000Ktől
Angol ingzefirek métere. . 27.000Ktől
Ágyhuzatok tiszta cérna-mtr 30.000Ktől

Paplanhuzatok és kész paplanokból nagy raktár

RIKANCSON felvételek
lapunk kiadóhivatalában, Varga-utca 5. szám alatt.

Apró hirdetések

Debrecen és az egész Tiszántul közönsége olvassa
 az ön apróhirdetését 5000 koronáért, amelyet felad a Debrecen, Debreceni Független Ujság, Egyetértés, Hajdúföld vagy Tiszántuli Hírlap bármelyikén.
 Öt ujságban jelenik meg a feladott 10 szavas alkalmi hirdetés, ha a fent sorolt lapok bármelyikébe befizeti a 2500 koronát, mi den további szó 250 K. Vastag betűvel szedett apró hirdetés duplán számítatik.

AJÁNLAT

GAZDALKODÓK! Legjobb és legolcsóbb csizmát csak Horognán kaphatnak. Vár-utca 2.

Kevés pénzért jó ruhát venni, — Véghez kell menni: Vár u. 2.

Jeggyűrűt, fülbevalót, órát, ékszer legolcsóbban vásárolhat, javíthatat Licht ékszerésznél, Simonffy-utca 1. 930

Hordó legolcsóbb, javítások gyorsan készülnek Asztalos István horodgyártási telepén, Boldogfalva-u. 3. Bejárat Miklós-u. baloldalán, a második utcán. 925

Legjobb, legolcsóbb, legdivatosabb cipők állandóan kaphatók Almássy, Kossuth-u. 13. 923

Öt vagon buzát kölcsönbe adok kisebb tételekben is. Cim Bathyányi-u. 1. sz. Ügyvédi iroda. 893

Szép, jó és legelőnyösebb bevásárlási forrás mindenféle fa- és vasbutorokban. Fenyvesi butorárúház, Kistemplomnál. 894

Zongorázi tanítók alaposan, jutányos árban. Hunyadi-u. 12. sz. 900

Fajborok Tokánál, Szent Anna-utca 1. Próbáiveget mindenkinek ajánlok. 1418

Iskolai könyvek ócska és új állapotban, az előirt legújabb kiadásokban, megállapított árakon már kaphatók az Aczél-antiquariumban. 855

Gyapjufonál bluz, ruha és kabát készítéséhez, finom minőségben és remek színekben: Szilágyinál, Széchenyi utca 1. 1106

Elsőrangú kárpitos, Szabó József Varga-utca 1. Kész hencserek, berzelefotelek állandóan raktáron. Kárpitos munkát jutányosan vállal Nagy Antal, Arany János-utca 35.

Szírek Andrási uri és egyenruhásabó, Szent Anna utca 1. Egyenruhásabó cikkek és szövetek raktára. 536

Iskolakönyvek, az összes iskolák részére, Csáthy részvénytársaság könyvkereskedésében kaphatók. 1382

Debrecenzsely kárpitosnál, Halköz 8, hencserek, plüss diványok, madracok raktáron. Javítások szakszerűen készülnek. 1552

Díksapkák minden színben kaphatók Szabó Jánosnál, Püspöki palota. 1713

Máté János műszaki szerelő. Elvállal: vízvezeték, csatornázás, fűtőegységgyógyi, műszaki berendezéseket, a szakbeli javításokat elsőrendű kivitelben. Iroda és műhely Csapó-utca 24. Telefon 3—21. 2325

Vízvezeték, fürdőberendezéseket szakszerűen készít és javít: Kovács Gyula, Szent Anna u. 2. 1105

Tanulók figyelmébe! Tankönyvcsere. Tavalyi tankönyveit csekély ráfizetéssel becserelem ezévében használtakra. Használt tankönyvet féláron adok. Füzetek, írószerek, rajzeszközök olcsó áron. — Sok pénz takarít meg, ha nem sajátja a fáradságot és eljön Battányi-utca 6., az Alföldi könyv-

Tégla legjobbmínőségű legolcsóbban Hortobágy Téglagyárnál kaphatók. Szent Anna 11. 2226

Tankönyvek, a minisztérium által megállapított eredeti bolti árakon, az előirt legújabb kiadásokban már kaphatók Hegedűs és Sándor Részvénytársaság könyvkereskedésében. Mindenféle butorok legolcsóbb beszerzési helye Hauser Salamonnál Simonffy-utca 2. c. 395

Tankönyvek, a minisztérium által megállapított eredeti bolti árakon, az előirt legújabb kiadásokban már kaphatók Hegedűs és Sándor Részvénytársaság könyvkereskedésében.

Bőröndök, retikulók, finom bőr-árak csakis Feuermann bőröndös-nél, Piac-u. 44. 879

Besztercei szilva lekvárnak való kapható Tóth gyümölcsüzlet Piac-u. 7. kapu alatt. — Előjegyezteni ajánlatos. 789

Iskolakönyvek az összes iskolák részére, Csáthy részvénytársaság könyvkereskedésében kaphatók.

Villamos világítási, csengő, motor, valamint telefon berendezéseket, javításokat jótállással, legjutányosabban készít „Elektra” villamossági és erőátviteli vállalat, Hatvan-utca 2. Telefon 8-95.

Tégla kifogástalan minőségben Tóth Sebestyén téglagyárában kapható. Megbízott Betus József Zöldfa-utca 8. 612

LAKÁS, ÜZLET

Egy szoba, konyha, speiz egész udvarral kiadó, Nyil-u. 103. 890

Kiadó utcai butorozott szoba. — Kandia-u. 15. 889

Lakást tisztességes házaspárnak takarításért adok. Darabos-u. 7. sz. 927

Főtéren három szobás modern lakás elköltözés miatt átadó. Cim a kiadóban. 917

Egy udvari szoba sertéstartással azonnal kiadó. Csapókert melletti Gerébi-telep, Király Ferenc-u. 7. 895

Kiadó szoba, konyha és üvegezett gang butorozva. Cim az Egyetértésnél. 898

Kiadó özv. uri nőnél utcai butorozott szoba. Cim az Egyetértés kiadóban. 899

Uruló leányával különbejáratu butorozott szobát keres. Pózés megengedve. Címét Egyetértésbe kérem leadni. 903

Butorozott szobát keresek teljes ellátással okt. 1-re. Ajánlatokat a Nagytemplommal szemben levő tej csarnokba „Gazdász” címre kérek. 906

Kiadó butorozott szoba teljes ellátással. Cim a kiadóban. 765

Egy szoba, konyhás lakásom elcserelném ráfizetéssel szép kétbuzós lakással, csak belterületen. Háztulajdonos beleegyezése szükséges. Vargassy, Apaffi-u. 67. 494

Modern egy szoba, konyhás lakásomat Csapó-utca 101., röfös üzlet. 555

Fodrászüzlet három tűkőrrel, és huszfiókos illatszerekkel átvehető. Kiss Imre Karczag, Kisujszálasi-ut. 474

Veszek olyan kettőszobás vagy egy nagyszobás és előszobás, megfelelő mellékhelyiséggel bíró házat, ahol lakó nincs és azonnal elfoglalható. Címét a Hajdúföld kiadóhivatalában „Lehet a kert elején is” jellegre kérem leadni. 469

Különbejáratu szoba, közép vagy felsőiskolai hallgatóknak kiadó. — Csapó-u. 23. 874

Két szoba, konyhás lakást keresek a város belterületén magas lelépéssel Cim a Független Ujság kiadóban.

Forgalmas helyen fűszerüzlet lakással, mellékhelyiségekkel, más vállalat miatt átadó. Cim a Független Ujságnál. 870

Két szoba, konyhás lakást keresek Cim Bészler és Dávid vasüjletében.

KERESLET

Kölcsönt keresek, 3—4 milliót, heti kamatra. — Tiszántali Hírlap „Komoly” jellegére. 934

Társat keresek nagyjövűjű vállalatához 150 millióval. Cim a Debreczen kiadóiban. 935

Szőrme bunda bélést veszek, Rákóczi-u. 12. Házmeister. 892

Tanulók magas fizetéssel felvételtnek Fűszerkereskedelmi Részvénytársaságnál. Piac 41.

Tanulóknak egy fiu felvétetik, bent koszt, bent lakással vagy fizetéssel Könyves Tóth Antal, első debreceni villanyerőre berendezett faesztérgályos műhelyében. Rákóczi-utca 14. 795

Málakatos tanulót felvesz Lókody lakatos műhely, Darabos-utca 27. Csuka reszelőket veszek. Csukás Lajos reszelővágó, Sziv-u. 33. sz. 877

ÁLLÁST KERES

Gépirásban, irodai teendőknél jártas leány állást keres. Cim a kiadóban. 928

Utazói állást keres aktív kereskedő bármely szakmából. — Szíves megkereséseket „Vasszorgalom” jellegre kérek a Függetlenben. 914

ÁLLÁST KAP

Mosó- és takarítónőket felvesz az egyetemi klinika gazdasági hivatala. 931

Könyvkötészetben tanuló és tanulóleány fizetéssel felvétetik, Vargass könyvkötészet, Egyház-tér 3. 926

Ügyes konyhaleányt 15-ére felvesz dr Láng-szanatórium, Kossuth-u. 39. 929

Kiszolgáló lányt felveszek. Ajánlatok személyesen, Weisz, Vargakert, Délsor. Ugyanott tanuló felvétetik. 918

Eljő leány vagy fiu felvétetik a Debreceni Közraktár és Kereskedelmi Részvénytársaságnál. 919

Mérlegképes könyvelőt, egy utazót és egy kiszolgáló segédet alkalmaz Ippen és Schwarcz, Hatvan-u. 924

Irnoki állást alkalmas nyugdíjas azonnal elfoglalhat, Jelentkezés református főgimnáziumi igazgatónál. 896

Tanuló, jó családból, teljes ellátással felvétetik. Weinberger vízvezeték- és fűtési szerelőnél, Széchenyi-u. 53. 901

Tanulók és masamod kézilányok felvétetnek Lauer és Fülöp kalapszalonba. Rákóczi-u. 9. 902

Kocsis felvétetik Dénes-kenyér-ütőde, Árpád-tér 13. 904

Kocsis azonnal keresetik, lakást adok. Vár-u. 10., balra. 905

30 éven felüli, gyermektelen házaspár Tulipánt-mulatóba felvétetik mint portásnő és főzőnő. Hadházi-utca 9. 907

Manikűrös kisasszonyt, elsőrendű munkaerőt felvesz Parfümerie Plova Cszmadiasegédet, kettőt, jómunkást keresek hátul varrott puhaszárú csizma munkára. Munkabér 80.000 korona. Homokkert-u. 1. sz., a szülészeti klinikával szemben. 631

Kirakatervezésben jártas fiatal fűszer- és csemege kereskedősegédet felvesz a Félégyházy János-cég. 628

Ügyes elárúsítónő, ki jártas könyvelésben is, azonnal felvétetik Jungretiz Mari női kalapüzletében. 523

Kenyér-ügynök, lehetőleg kereskedői szakmából, felvétetik. Korona-kenyérgyár. Bethlen-u. 23. szám 627

Csapos fölvétetik a Royal-sörházban. 859

Kerégygártó segéd, kovács, kerégyártó tanulók felvétetnek. — Szt. Anna-u. 46. 875

Gyakorlott francia és kabát munkás varróleány felvétetik. Ugyanott tanulóleány is. Széchenyi-u. 7. I em. 869

Kifutó leány azonnali belépésre felvétetik. Hegedűs Áruház, Szent Anna-utca 5. 868

Kereskedősegéd keresetik a vas-és fűszerüzletében. Király Nándor, Hajdunánás. 880

ELADAS

Eladó csuhaj, 1 és fél hold földben csutka lábbon eladó. Darabos-utca 57. 933

Villanyvasaló és csillárok eladók. Timár-u. 35. sz., kapu alatt jobbra. 891

Egy nagy üstház vasúttal eladó. Andrassy-ut 12. 836

Templomlás férfi, női, legjobb helyen, eladó. Schön csemegeüzlet, Piac-u. 6. 915

Eladó két darab kétszárnyu fehér festett 130 cm. széles, 260 cm. magas ajtó. Miklós-u. 19. 920

Eladó egy teljesen jókarban lévő tiszta modern komplett bükk hálószoba butor. Széchenyi-utca 47. sz. 911

Eladó egy teljesen jó karban lévő 6 üléses prima turára való erős „Berliet” autó. Piac-utca 41. 922

Hatósági halárusítás pénteken reggel megkezdődik. — állandóan kapható Kohn Sándor halkereskedőnél. Hal-piac 11., vassátorban. 897

Paradicsom olesó árban, nagy feltelben is, eladó és nagyobb mennyiségű szalma. Vigkedvű Mihály-utca 25., fűszer üzlet. 908

Irosasztal festett, nagy, kilenc fős kos eladó kilencszázezer koronáért. Piac-u. 44., ajtó 5. 909

Kossuth Lajos-utca 27. sz. ház hely a rajta lévő épülettel eladó. Ára 15 millió korona. 910

Homokkert, Domahidy-u. 4. sz. modern családi ház azonnal eladó. Felvilágosítással szolgának Vigkedvű Mihály-u. 4. sz. alatt, a kereszttelben. 911

Zoncora eladó, esetleg bérbeadó Kocsibunda eladó. Bővebbet Péterfia-u. 52. 912

Egy ebédlő asztal hat székekkel és egy gyermek vaságy eladó. Eötvös-u. 84. sz. 913

Eladó 5400 négyszögöl jó termő föld 1 és fél legelővel Nagykerékben 20 q 78 kg. tisztavidéki búzáért (ár budapesti tőzsde szerinti) Érdeklődni lehet K. Pethő Istvánnál és Dávid Imrénél Nagykerék. 806

Eladó új beköltözhető ház, Beresényi-utca 73. Ára százmillió korona és egy házhely 363 négyszögöl, Bujdosó-utca 1. b. Homokkert. 805

Eladó a Vörösmarti-u. 2. számú ház azonnali beköltözéssel. 785

Jómeneteli röfös üzletemhez pénzes társat keresek. Cim a kiadóban. 788

Eladó új beköltözhető ház, Beresényi-u. 73. Ára 100 millió korona, és egy házhely 363 négyszögöl Bujdosó-utca 1. b. Homokkert. 771

Egy ír szetter találtató, az igazolt tulajdonosa átvehet. Kallósehfőtűzér. Vilmos huszárlaktanya. 780

Eladó Szent Anna-utca 63. sz. ház. Megbízott Petrányi, Piac 33. 2211

Eladó az István ut 23 és 28 szám alatti gyümölcsös kert. Értekezni lehet: Széchenyi ut 21. sz. alatt. 1684

Haszonra való akáfa négyméteres száz darab eladó. Bakos, Csapó-utca 88. sz. 2476

Eladó szeceksavagó, fűrészlány. fűrészlappok, gerendák. K. Ferenc-ut 3/b. 2478

Barak, jó karban lévő, eladó. Ugyanott szőlőkaró kapható. Cim a kiadóban. 2476

Egy szép zöld cserépkálya eladó. Domahidy-utca 14. 885